

Naziv kolegija	LOKALNA SAMOUPRAVA I DECENTRALIZACIJA	
Nastavnici	Nositelji: Nositelji: prof.dr.sc. Ivan Koprić, prof. dr. sc. Gordana Marčetić Nastavnici: Doc. dr. sc. Anamarija Musa Doc.dr.sc. Vedran Đulabić Doc.dr.sc. Mihovil Škarica Doc.dr.sc. Jasmina Džinić	
Status kolegija (semestar i redoviti ili fakultativni)	II. semestar Redoviti	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave (predavanja, vježbe, seminar i sl.)	5 ECTS, predavanja	
ECTS koeficijent opterećenja studenta	5	
Broj sati po semestru	15	
Ciljevi kolegija		
Upoznati studente s:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. različitim koncepcijama o ulozi lokalnih jedinica i modelima lokalne samouprave. 2. osnovnim zahtjevima, uvjetima i dilemama teritorijalne organizacije lokalne samouprave 3. različitim modalitetima određivanja lokalnih poslova te njihovim utjecajem na autonomiju jedinica lokalne i regionalne samouprave 4. oblicima neposrednog odlučivanja građana na lokalnoj razini te institucijama sudjelovanja građana u lokalnim poslovima 5. utjecajem suvremenih društvenih procesa (urbanizacije, globalizacije, regionalizacije) na ulogu i položaj lokalne samouprave te na decentralizacijske procese 6. politikom, provedbom i fazama decentralizacijskog procesa, kao i pretpostavkama uspješne decentralizacije te mogućim rizicima 7. ključnim akterima harmonizacije lokalne samouprave u Europi, kao i najvažnijim reformskim mjerama za lokalnu samoupravu u Hrvatskoj 		
Sadržaj kolegija		
<p>Pojmovna i konceptijska pitanja: koncepcije o ulozi lokalnih jedinica. Teritorijalna osnova lokalne samouprave: zahtjevi i dileme teritorijalne podjele. Teritorijalna organizacija lokalne samouprave u Hrvatskoj</p> <p>Lokalni poslovi: različiti modaliteti i njihov utjecaj na autonomiju jedinica lokalne i regionalne samouprave. Lokalni poslovi u Hrvatskoj.</p> <p>Upravljanje u lokalnoj samoupravi: oblici neposrednog odlučivanja i sudjelovanja građana, izborni sustavi i predstavnička tijela, tipovi izvršnog sloja, lokalna upravna tijela</p> <p>Odnosi središnje države i lokalne samouprave: načela, nadzor nad lokalnom samoupravom i zaštita prava na lokalnu samoupravu.</p> <p>Decentralizacija i društveni procesi (globalizacija, europeizacija, urbanizacija). Komparativni uvid u proces decentralizacije; decentralizacija i suvremene reforme javne uprave. Politika i provedba decentralizacije. Proces decentralizacije u Hrvatskoj: ocjena stanja i perspektive</p>		
Očekivani ishodi učenja		
INTELEKTUALNE (KOGNITIVNE) VJEŠTINE		
Znanje i razumijevanje		
Nakon uspješno savladanog predmeta, student će moći:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Objasniti različite koncepcije o ulozi lokalnih jedinica, kao i razumjeti različite modele lokalne samouprave. 2. Grupirati i obrazložiti osnovne zahtjeve, uvjete i dileme teritorijalne organizacije lokalne samouprave. 		

3. Sažeti i diskutirati različite modalitete određivanja lokalnih poslova te njihov utjecaj na autonomiju jedinica lokalne i regionalne samouprave.
4. Grupirati i objasniti oblike neposrednog odlučivanja građana na lokalnoj razini te institucije sudjelovanja građana u lokalnim poslovima.
5. Objasniti utjecaj suvremenih društvenih procesa (urbanizacije, globalizacije, regionalizacije) na ulogu i položaj lokalne samouprave te na decentralizacijske procese.
6. Izdvojiti ključne aktore harmonizacije lokalne samouprave u Europi, kao i najvažnije reformske mjere za lokalnu samoupravu u Hrvatskoj.

Primjena

Nakon uspješno savladanog predmeta, student će moći:

1. Demonstrirati razlike između različitih teorijskih koncepata lokalne samouprave kao i njihovu prikladnost za istraživanje konkretnih problema i pojava.
2. Demonstrirati i interpretirati samosvojnost i posebnost lokalne samouprave u odnosu na druge dijelove političko-upravnog sustava.
3. Interpretirati načela, zahtjeve i kriterije teritorijalne organizacije lokalne samouprave te izabrati prikladne alternative njihovom udovoljavanju.
4. Interpretirati i tumačiti pravne propise kojima je regulirana lokalna samouprava na nad-nacionalnoj i nacionalnoj razini.
5. Izabrati adekvatne teorijske modele za empirijsko proučavanje procesa i struktura u sustavima lokalne i regionalne samouprave

Analiza

Nakon uspješno savladanog predmeta, student će moći:

1. Analizirati elemente autonomije jedinica lokalne samouprave te provjeriti njihovo važenje u propisima koji ih reguliraju.
2. Usporediti različite europske tradicije određivanja poslova lokalne samouprave.
3. Povezati suvremene uloge lokalne samouprave s načinima izbora lokalnog vodstva te s modalitetima participacije građana u lokalnim poslovima.
4. Analizirati uvjete, faktore i etape procesa decentralizacije i razvoja lokalne samouprave na komparativnoj razini.
5. Ispitati utjecaj koncepta više-stupanjskog upravljanja i regionalne politike Europske unije na autonomiju jedinica lokalne samouprave.

Sinteza

Nakon uspješno savladanog predmeta, student će moći:

1. Konstruirati teorijsko-metodološki pristup istraživanju pojedinih aspekata lokalne samouprave i procesa decentralizacije.
2. Izgraditi originalni teorijski model podesan za empirijsko istraživanje lokalne samouprave i procesa decentralizacije.
3. Pripremiti alternativne prijedloge za uključivanje građana u procese lokalnog upravljanja, bilo kroz instrumente neposrednog odlučivanja, bilo kroz moduse njihove participacije.
4. Konstruirati metodologiju mjerenja učinaka i intenziteta decentralizacijskih procesa u domaćem pravno-političkom okviru.
5. Predložiti reformske mjere za usklađivanje domaćeg pravnog okvira lokalne samouprave s europskim standardima i prevladavajućim konceptima.

Vrednovanje

Nakon uspješno savladanog predmeta, student će moći:

1. Prosuditi adekvatnost pojedinih koncepcija i modela lokalne samouprave za ostvarivanje vrijednosti demokratičnosti i učinkovitosti u lokalnom javnom upravljanju.
2. Preispitati i valorizirati različita rješenja u teritorijalnoj organizaciji lokalne i regionalne samouprave.
3. Procijeniti i odabrati rješenja teritorijalne organizacije lokalne samouprave sukladne pojedinim koncepcijama o njezinoj ulozi.

<ol style="list-style-type: none"> 4. Izvesti zaključke o utjecaju instrumenata harmonizacije lokalne samouprave na strukturu i funkcioniranje nacionalnih teritorijalnih upravnih sustava. 5. Preispitati i odabrati istraživačke metode za znanstveno bavljenje lokalnom samoupravom.
Opće (generičke) vještine
<p>Nakon uspješno savladanog predmeta, student će moći:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Javno prezentirati usvojene ishode učenja na jasan i razumljiv način 2. Primjereno formulirati i argumentirati vlastite stavove o demokratičnosti u lokalnom upravljanju, decentralizacijskim vrijednostima te sudjelovanju građana u političkim procesima na lokalnoj razini 3. Argumentirano raspravljati o temeljnim problemima s kojima se suočava teritorijalna samouprava i kritički evaluirati prijedloge reformskih mjera i pravnih propisa koji se odnose na temeljne oblike teritorijalne samouprave 4. Svoju argumentaciju temeljiti na rezultatima komparativnih i/ili empirijskih istraživanja
Praćenje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i oblici provjere znanja
<ul style="list-style-type: none"> - Evidentira se dolazak studenata na predavanje; - Bilježi se aktivnost studenta na nastavi, pojedinačna izlaganja o nekoj temi, razumijevanje gradiva, kvaliteta diskusije i slično; - Znanje se provjerava na usmenom ispitu i ocjenjuje ocjenom od dovoljan (2) do izvrstan (5). Usmeni ispit se sastoji od primjene, analize, sinteze i vrednovanja znanja stečenog na temelju predavanja i diskusija na nastavi te obvezne literature.
Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih kompetencija
<ul style="list-style-type: none"> - Analiziranje statističkih podataka o prolaznosti i prosjeka uspješnosti studiranja na predmetu; - Povratne informacije studenata, - Priprema i objava znanstvenih radova povezanih s temom lokalne samouprave i decentralizacije sa studentima i praćenje njihovog znanstvenog rada; - Poticanje sudjelovanja studenata na stručnim i znanstvenim skupovima i istraživačkim projektima povezanih s temom lokalne samouprave i decentralizacije.
Obveze studenata
<ul style="list-style-type: none"> - Pohađati predavanja; - Aktivno sudjelovati u nastavi putem interaktivne diskusije s nastavnikom i ostalim studentima; - Naučiti ispitno gradivo.
Obvezna literatura
<ol style="list-style-type: none"> 1. I. Koprić i drugi: Upravna znanost – javna uprava u suvremenom europskom kontekstu. Zagreb: Pravni fakultet, 2014., str. 247-318. 2. I. Koprić: Dvadeset godina lokalne i područne (regionalne) samouprave u Hrvatskoj: razvoj, stanje i perspektive. U: V. Đulabić (ur.) Lokalna samouprava i lokalni izbori. Zagreb: Institut za javnu upravu, 2013., str. 3-56. 3. I. Koprić: Zašto i kakva reforma lokalne i regionalne samouprave, Perspektive br. 4., god. 5/2015, str. 40-45. Isti tekst u: HKJU-CCPA 15(4/2015): 993-998. 4. I. Koprić: Teritorijalna organizacija Hrvatske: prema novom uređenju. U: Nova upravno-teritorijalna organizacija Hrvatske (zbornik skupa, ur. J. Barbić). Zagreb: HAZU, 2015., str. 21-44. 5. Ustav (čl. 4 te odredbe o mjesnoj, lokalnoj i područnoj/regionalnoj samoupravi) 6. Zakon o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi 7. Zakon o lokalnim izborima 8. Zakon o Gradu Zagrebu
Osnovna izborna literatura
<ol style="list-style-type: none"> 1. Gargan, John J. (ed.) (1997) Handbook of Local Government Administration. New York etc.: Marcel Dekker Inc.

2. Caulfield, Janice, Helge O. Larsen (eds.) (2002) *Local Government at the Millenium*. Opladen: Leske & Budrich.
3. Baldersheim, Harald, Michal Illner, Hellmut Wollmann (eds.) (2003) *Local Democracy in Post-Communist Europe*. Opladen: Leske & Budrich.
4. Norton, Alan (1994) *International Handbook of Local and Regional Government; A Comparative Analysis of Advanced Democracies*. Aldershot: Edward Elgar.
5. Gidlund, Jan-Erik, Magnus Jerneck (eds.) (2000) *Local and Regional Governance in Europe: Evidence from Nordic Regions*. Cheltenham: Edward Elgar.
6. Horvath, Tamas M. (ed.) (2000) *Decentralization: Experiments and Reforms*. Budapest: LGI.
7. Kandeve, Emilia (ed.) (2001) *Stabilization of Local Governments*. Budapest: LGI.
8. Peteri, Gabor (ed.) (2002) *Mastering Decentralization and Public Administration Reforms in Central and Eastern Europe*. Budapest: LGI.
9. Marcou, Gerard (ed.) (2002) *Regionalization for Development and Accession to the European Union*. Budapest: LGI.
10. Swianiewicz, Pawel (ed) (2002) *Consolidation or Fragmentation? The Size of Local Governments in Central and Eastern Europe*. Budapest: LGI.
11. Pratchett, Lawrence, David Wilson (eds.) (1996) *Local Democracy and Local Government*. Houndmills and London: MacMillan Press. Pratchett, Lawrence (ed.) (2000) *Renewing Local Democracy?* London, Portland: Frank Cass
12. Zimmerman, Joseph F. (1995) *State-Local Relations*. Westport and London: Praeger. Gal, Kinga (ed.) (2002) *Minority Governance in Europe*. Budapest: LGI.
13. Peteri, Gabor, Tamas M. Horvath (eds.) (2003) *Navigation to the Market. Regulation and Competition in Local Utilities in Central and Eastern Europe*. Budapest: LGI.
14. Pavić, Željko (2001) *Od antičkog do globalnog grada*. Zagreb: Pravni fakultet u Zagrebu.
15. Ivanišević, Stjepan (1987) *Izvršni sloj u lokalnoj upravi*. Zagreb: Pravni fakultet u Zagrebu.
16. Ramljak, Milan (1982) *Centralna i lokalna uprava u razvoju*. Zagreb: Pravni fakultet u Zagrebu.
17. Petak, Zdravko, Mirjana Kasapović, Dražen Lalić (2004) *Lokalna politika u Hrvatskoj*. Zagreb: Fakultet političkih znanosti.
18. Pusić, Eugen (2002) *Upravljanje u suvremenoj državi*. Zagreb: Društveno veleučilište. Str. 66-97.